

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА ЗЕМЕДЕЛИЕТО В БЪЛГАРИЯ

Земеделието е традиционен отрасъл на българската икономика, с особено значение за осигуряване на продоволствената сигурност, суровини за хранително-вкусовата промишленост и доходи за голяма част от населението в селските райони на страната. Най-значимите в икономическо отношение сектори в растениевъдството са производството на зърнени и маслодайни култури, плодове и зеленчуци, а в животновъдството – производството на мляко, свинско, птиче, говеждо и агнешко месо и яйца.

• Площ със селскостопанско предназначение:

47%
от територията на страната

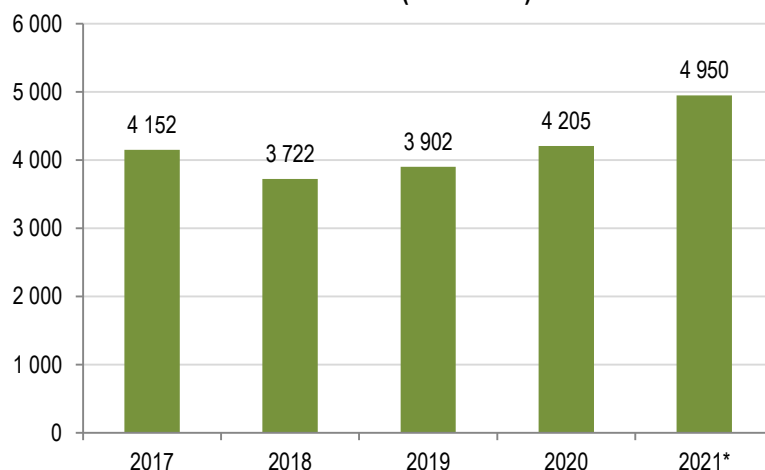
Общата площ със селскостопанско предназначение в България е в размер на 5,2 млн. ха, заемайки близо половината от територията на страната. Над 96% от нея е използвана земеделска площ (обработваема земя, трайни насаждения, разсадници, постоянно затревени площи и семейни градини), а едва под 4% - необработвана земя.

• Дял на аграрния отрасъл в икономиката на страната:

около 4%

По предварителни данни, през 2021 г. брутната добавена стойност (БДС), създадена в аграрния отрасъл, възлиза на 4 950 млн. лева, като формира 4,3% от общата БДС за икономиката на страната. В реално изражение тя бележи ръст от 6,1% спрямо предходната година.

БДС от отрасъл „Селско, горско и рибно стопанство” (млн. лева)

Източник: НСИ; *предварителни данни за 2021 г.

• **Инвестиции в аграрния отрасъл:**

над 1 млрд. лева годишно

През последните години инвестициите за придобиване на дълготрайни материални активи в аграрния отрасъл варират около 1,3 – 1,5 млрд. лева годишно.

Инвестициите са насочени най-вече към модернизация на стопанствата и постигане на стандарти за безопасност на храни и фуражи; опазване на околната среда; хуманно отношение към животните; обновяване на оборудването и въвеждане на нови технологии; модернизация в преработвателната индустрия и т. н.

• **Брой заети лица в аграрния отрасъл през 2021 г.:**

193,6 хиляди

По данни на НСИ, през 2021 г. в отрасъл Селско, горско и рибно стопанство са били заети 193,6 хиляди души, което представлява 6,3% от общия брой заети лица в страната.

• **Производителност на труда в земеделието:**

**+32,9%
през 2021 г. спрямо 2020 г.**

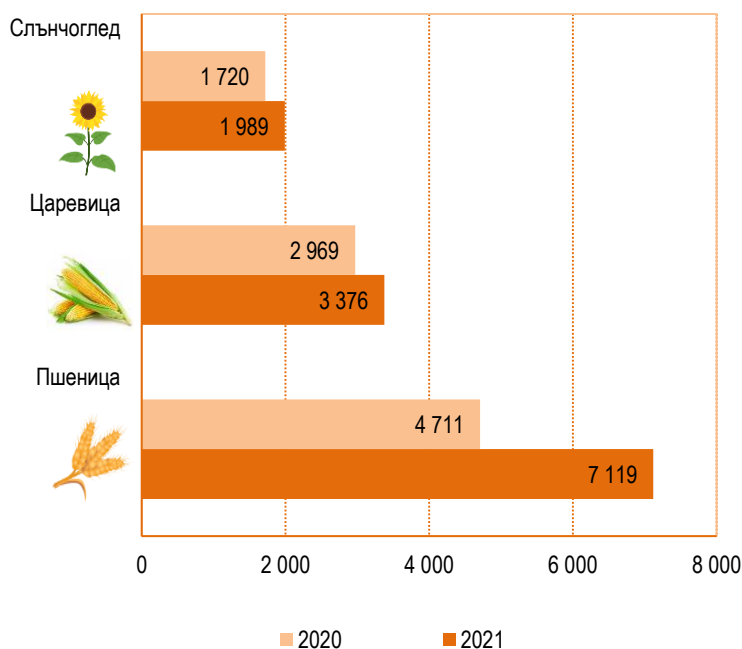
Данните на Евростат за 2021 г. сочат ръст на производителността на труда в аграрния отрасъл в България от 32,9% спрямо 2020 г. България е водеща по този показател в рамките на ЕС-27, като средното увеличение на производителността в отрасъла за Съюза е с 1,5%.

Цялостното повишаване на производителността на труда в селското стопанство в ЕС през 2021 г. отразява основно промените в производствените стойности и по-високите цени на суровините, при стабилен обем на селскостопанския труд.

• Производство на зърнени и маслодайни култури:

неколкократно повече от вътрешното потребление

Производство на основни зърнени и маслодайни култури в България (хил. тона)

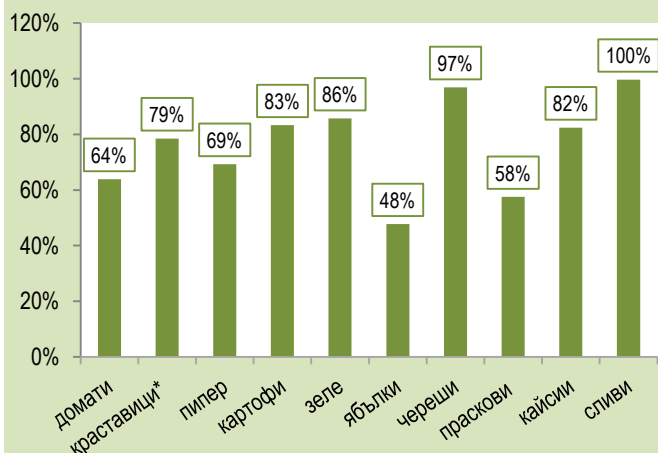
Източник: Агростатистика, МЗМ

В България традиционно се произвеждат значително повече количества зърнени и маслодайни култури, отколкото са необходими за задоволяване на потребностите в страната. Това позволява ежегодно да се реализира голям износ.

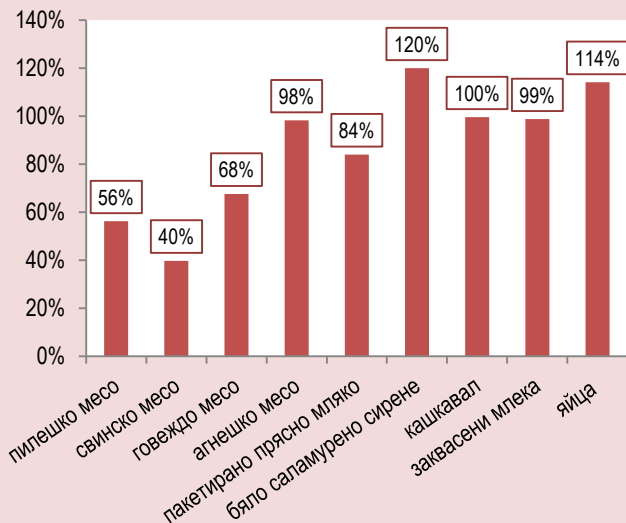
През 2021 г. прибраната продукция от пшеница бележи ръст от 51% на годишна база, до рекордните 7,1 млн. тона. Значително увеличение се наблюдава и при производството на рапица (+34%) и ечемик (+25%), а по-умерено – при това на царевица за зърно и слънчоглед (съответно с около 14% и 16%).

Сравнително високо ниво на самодостатъчност за повечето от основните плодове, зеленчуци и животински продукти

Ниво на самодостатъчност на основни плодове и зеленчуци (средно 2017 - 2021 г.)

Ниво на самодостатъчност на основни животински продукти (средно 2017 - 2021 г.)

Източник: Изчисления на МЗМ, въз основа на данни на „Агростатистика“ и НСИ; * включва и корнишони

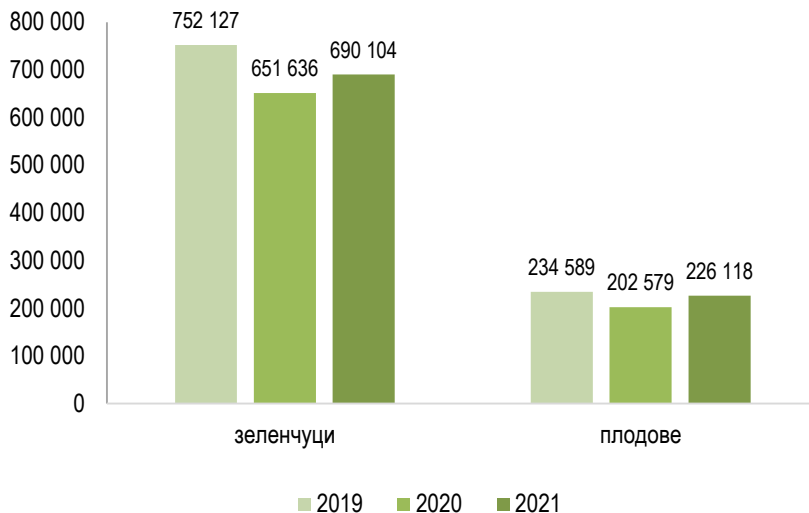
• Производство на плодове и зеленчуци:

увеличение през 2021 г.

През последните години производството на плодове и зеленчуци в страната е относително стабилно, като колебанията в добитите количества зависят основно от климатичните условия.

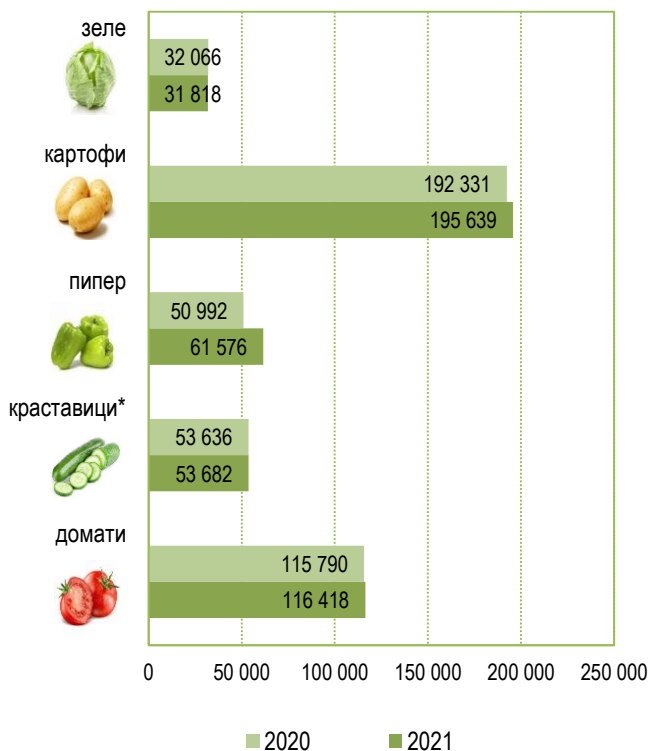
Конкретно през 2021 г. са произведени 690,1 хил. тона зеленчуци и 226,1 хил. тона плодове, което е съответно с 5,9% и 11,6% повече в сравнение с предходната година.

Производство на плодове и зеленчуци в България (тона)

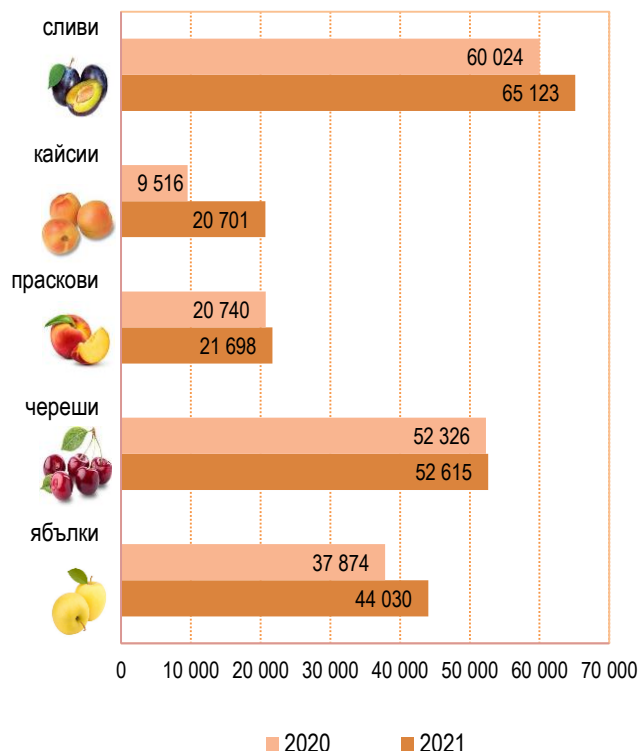

Източник: Агростатистика, МЗМ

Производство на основни зеленчуци в България (тона)

Производство на основни плодове в България (тона)

Източник: Агростатистика, МЗМ; *включва и корнишони

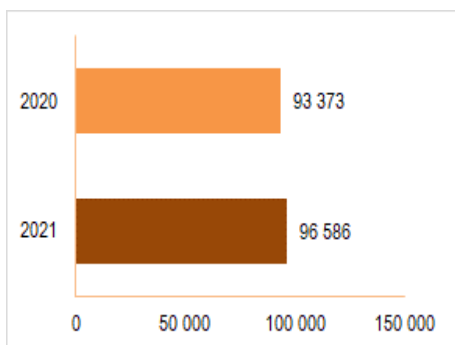
• Производство на основни животински продукти:

ръст на добива на месо през 2021 г.

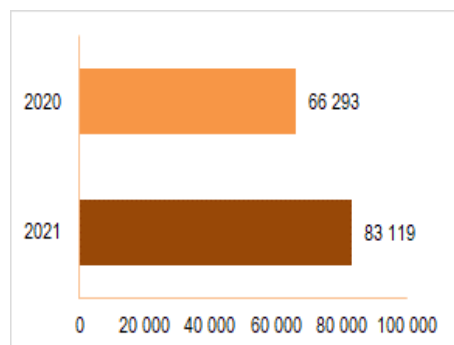
След наблюдаваното понижение през предходната година, през 2021 г. производството на свинско и агнешко месо в България се възстановява, като бележи ръст от респективно 25,4% и 22,4% на годишна база. Добивът на говеждо и пилешко месо също нараства в сравнение с 2020 г., макар и по-умерено - съответно с 9% и 3,4%. Известно намаление се отчита при производството на мляко (с 5,2%) и яйца (със 7,4%).

Производство на основни видове месо, мляко и яйца (тона)

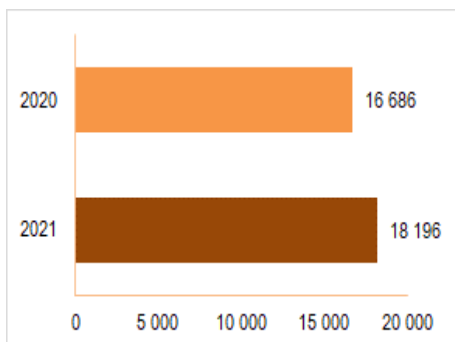
Пилешко месо

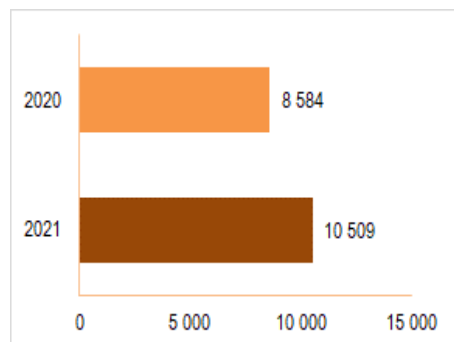
Свинско месо

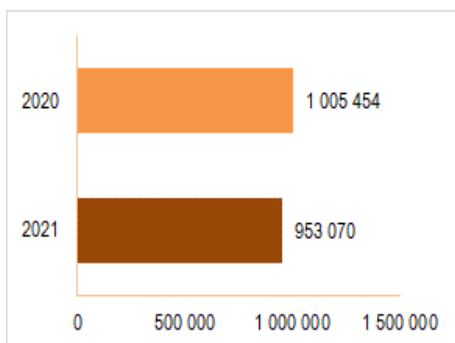
Говеждо месо

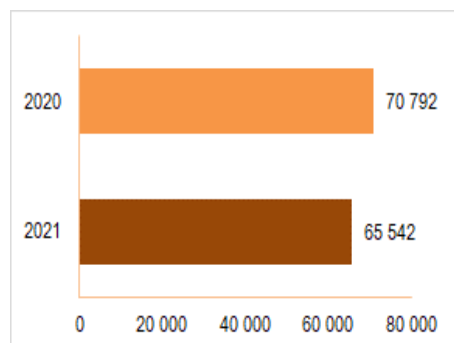
Агнешко месо

Мляко

Яйца

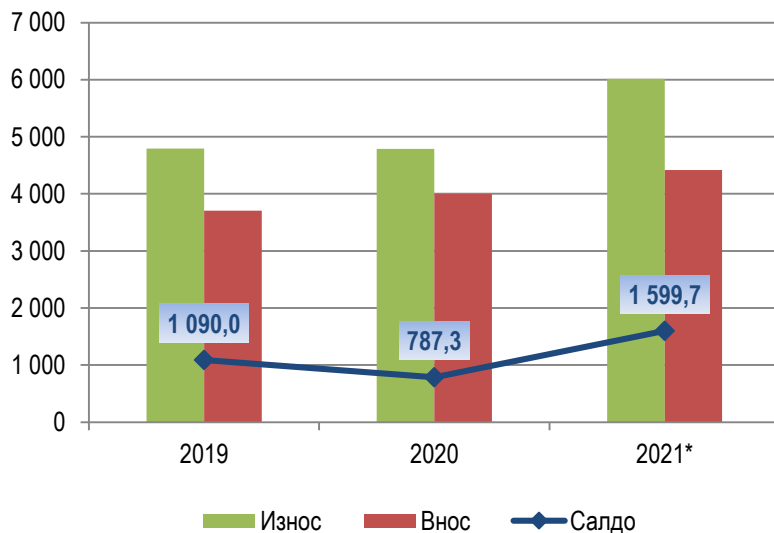
• **Обща стойност на аграрния износ през 2021 г.:**

6 млрд. евро

Общата стойност на изнесените селскостопански стоки през 2021 г. е малко над 6 млрд. евро - с 25,8% повече спрямо 2020 г. При по-слабо увеличение на вноса (с 10,5%), традиционно положителното салдо за България в аграрната търговия нараства двукратно на годишна база, достигайки близо 1,6 млрд. евро.

Водещите групи продукти в структурата на аграрния експорт през 2021 г. са житните и маслодайните растения, следвани от мазнини от растителен или животински произход, остатъци от хранителната промишленост и приготвени храни за животни, хранителни продукти, приготвени на базата на житни растения, какаови продукти, безалкохолни напитки и др.

Аграрна търговия на България (млн. евро)

Източник: НСИ; *предварителни данни за 2021 г.